

UPA 2019/20

Ulloq26-03-2019

Aqqaluaq B. Egede

Siunnersuut: Inatsisartut inatsisaasa assigiinngitsut allangortinneqarnerat aamma akileraarutit akitsuutillu kiisalu aningaasanik nuussinikkut isertitat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx xx. xxx 2018-imeersoq.

(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)

Nunatsinni sulisartut atugaat akissarsiaqartitaanerallu pitsaanerusariaqarput. Siunissami nunatsinni inuit inuuniarnikkut aningaasaqassutsikkullu atugaat aalajangiisoqataasorujussuupput inuit siusinaarlutik pisartagallit utoqqalinersiuteqartullu aningaasaqarniarnikkut qanoq atugaqarnerannik. Nioqqutissat akii qaffakkiartorput. Akit sulluunniit atuuttut annikilliarungillat. Nunatsinni inuit inuuniarnikkut atugaat akitsoriartuinnarput. Pingaartumik ilaqutariit meerartallit akunnattumik isertitaqartut imaluunniit akissaatikinnerit assut eqqornerlunneqarput.

Siunnersuut una Inuit Ataqatigiinniit isumaqatigaarput. Tamannali ajunnartorsiummut aaqqiissutaanngimmat suleqatigiiffissanik allanik aamma ujartuerusuppugut. Naammanngilaq akit nikerarnerannut pisartagallit aningaasarsiarisartagaat pissutsinut nikerartunut malinnaasussanngorlugit aaqqiiniarneq. Naak ullumikkut pissutsiniit pitsaanerusumik aaqqiiniartoqarnera ersarikkaluartoq.

Piumasaqaateqarpugulli. Kissaatigaarput ingerlaasitoqaaq naalakkersuinikkut ileqquliussaq allanngiuffigineqassasoq. Sulisartukkormiut tusarnaarpagut. Nunatsinni inuppassuit inuuniarnikkut aaqqissuusaanitsinnik allannguerusullutik isummersornerat tusarnaarpagut. Tusaavarput allannguinissaq inuit ujartoraat. Nunarput inunngornermiit inuunerup killissaa tikillugu inuuffigiuminarsagaq inuppassuit kissaatigisaat Inuit Ataqatigiinniit akisussaaftittut tiguarput. Suleqatiseraassilu suliassat aamma partiit akimorlugit eqqartueqatigiiffigerusutagut makku pillugit;

Siullermik, nunatsinni sulineramik inuussutissarsiuqartut aninghaasarsiaat pillugit isumaqatiginninniartarneq Naalakkersuisuniit pisinnaatitsissummik tunniussinikkut

susassaqtunut aalajangersimasunut suliakkiissutaasartoq nuateriffigineqassasoq. Isumaqtiginninniarnit oqaaseqarfigisinnaanngittuarsinnaanngilagut. Pingaartumik pisortat suliffeqarfiini sulisartut aningaasarsiaat pineqartillugit. Kissaatigaarput politikikkut aalajangersaasoqassasoq nunatsinni sulineq akilersinnaaneruleqqullugu, suliffissaaleqisunut sulilernissaq kajuminnarnerulersillugu. Periusissaq nutaaq anguniagassaq tassaasariaqarpoq sulisartorpassuit akinut qaffakkiartortunut ukiut ingerlanerini akissaatitigut katataasimasunut qaqititseqqittussaq.

Aappaattut; Nunatsinni utoqqaat utoqqalinngimnerminni qanorluunniit atugaqaralarunik akissaatimikkut aalajangersimasumik ullumikkorniit pitsaanerulæluartumik atugaqalersinneqassasut. Siunertaasariaqarpoq nunatsinni utoqqartatta atugaat nunani allani akikitsunik nioqutissanik pilersorfiusuni, aamma angallannikkut peqqinnissaqarfisigullu pitsaasunik akitigut neqeroorutitigullu atugassaqarfiusunut nunatta unammillersinnaassuseqalernissaa. Utoqqartatsinnut atugassarititaasut aningaasanik pisartakkat eqqarsaatigalugit pitsaanerujussuusariaqarput. Akissaqarpugut piumassuseqarutta. Utoqqalinersiat malunnaatilimmik qaffanneqartariaqarput. Aamma pilersueqatigiittussaataaernermut apeqquut aporfiusariaqanngilaq utoqqartatta inuunerissaarnerulersinnissaannut. Nikeriartariaqarpugut allannguisariaqarpugullu.

Inuit ataqtigiinniit iluarisimaarparput Naalakkersuisut tamannarpiaq pillugu oqaloqtigiinnernik aallartitsinikummata. Oqaloqtigiinnerit pilersaarusiornerpassuillu naammangillat. Kissaatigaarpullu ukiamut Inatsisartut ataatsimiinnissaat sioqqullugu naalakkersuinikkut aaqqiissutissaq politikikkut ilusilersuiffigineqassasut. Aalajangiinissamut aningaasalersuinissamullu sinaakkutissat ersarissut ujartorpagut. Nalunngilarpulli Aningaasaqarnermut Naalakkersuiisoq aammalu Isumaginninnermut Naalakkersuisoq suleqatigiinnissatsinnik aallarnisaanikuusut. Tamanna assut Inuit Ataqtigiinniit iluarisimaarparput.

Pingajuattut; Inuit Ataqtigiinniit eqqumaffigaarput siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqartut pillugit qinigaaffit marluk matuma siorna aaqqissuuseqqinnerit atutilersinneqarnikuusut. Aningaasanik pisartagaqarneq aningaasartuutit malitseqartuummat nakkutigiuminartuusariaqarpoq. Taamanikkulæli siusinaarluni sulisinnaajunnaarnerisuteqartut pillugit aaqqissuuseqqittoqarmalli kommunit aammalu Namminersorlutik Oqartussat akornanni sulisinnaajunnaarnerisuteqartut assigiinngisitaartumik pisartagaqalernerat pillugu sullissiniarnikkut kommuninut qanoq sunnuteqarsimanersoq assut paasisaqarfigerusupparput.

Erseqqilluinnartuusariaqarpoq inuit pisartagaqartut inuuniarnikkut atukkamikkut aamma assigiinngippallaamik atugaqalinnginnissaat kisffartuussinikkut aamma qulakkeerinniffiginissaat. Pingaartumik massakkut siunnersuummi matumani sammisagut,

tassalu, aningaasanik pisartagaqartut akitsuutillu minnerunngitsumillu nioqqutissat akiisa qaffakkiartornerisa avataasigut aamma niuernikkut akit; soorlu namminerisamik initaarniarnermut akit pisortalli anissiaataasa akii eqqarsaatigalugit. Inuit Ataqtigiinni siumarput malillugu inatsisissatut siunnersuutit massakkut sammisatsitit ittut ataasiakkaarlugit sammineqartarneri ajorinngikkaluarlutigit isumaqarpugut angisuunik tamakkiinerusumillu isiginnilluni aqqissuusissamut tappingersitsisuussanngitsut.

Naluneqanngilaq Akileraartarnek atugarissaarnerlu pillugit isumalioqatigiissitap suliaakkiissutissatut kaammattuutai arlaqartut qaangiataaginnarneqarsibnaanngitsut. Nunatsinni inuit inuuniarnikkut atugaat inuulluataarnerulernissamuinnaq sammisuunatik aamma inuuniarnikkut ajornartorsiornerusunut oqilisaasseriaatsitta nutarteriffigineqarnissaannik ujartuisuupput.

Taamaammat pisariaqaaq nunatsinni inunnik isumaginninnermut immikkoortortaqarfimmut attuumassuteqarluni inuusunut inatsisit atuuttut nutariffigineqarnissaat. Kaammattuutigaarput Naalakkersuisoqarfiit akimorlugit aamma kommunit peqatigalugit nunatsinni suliffissaaleqisunut, inuuniarnikkullu siuarsaaffigisariaqartunut sullissisunut inatsisit inummut siuarsaataasussanngorlugit naleqqussarneqarnissaat.

Nunatsinni inuit amerlanerpaat pilersueqataasariaqarput. Suliffissaaleqisuuneq sulileqqinnissamut kaammisaatinik suleqataanissamullu pisussaaffeqarnermik alloriartitsisuusariaqarpoq, aamma inatsisitigut. Sulinermik inuussutissarsiuteqartut amerlissappata soorunami suliffissanik nutaanik pilersitsisoqarnissaa avaqqunneqarsinnaanngimmat Inuit Ataqtigiinniit kaammattuuteqartarsimavugut Naalakkersuisut partiinullu allanut arlalerarluta. Tassami inuussutissarsiutinik inerisaanermut siuarsaanermullu aningaasaliissutit massakkut aningaasanut inatsimmi, inunnut suliffissanik pilersitsiniartunut inornaqisumik inissisimasut kommuninut nuunneqarniarlik.

Kommuniniipput inuit inuussutissarsiutinik misileraasut, siuarsaasut aamma takornariaqarnermik kiffartuussinermillu pitsanngorsaanissamik suliaqartut. Kommunit tamarmik siunissamut ungasinnerusumut inuussutissarsiornikkut pilersaarusrorfiupput. Imaattariaqanngilaq kommunini pineqartuni siuarsaanissamut ilapittuutaasinnaasumik isumassarsiaagaanni, taava ukiup affaa atorlugu aningaasanut inatsimmi periarfissiissutaasut qinnutiginiarnerinnaanut piffissaq atorneqassasoq.

Siunnersuummi matumani akitsuutit akileraarutillu pillugit inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut taama isikkoqartillugu akuersaanngilarput.